

PTUJSKI LIS

Politično gospodarski tednik.

Uredništvo
Ptuju, Slovenski
rotovžu), pritlicje.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 18

Ptuj, 1. maja 1921

III. letnik

Izid občinskih volitev v Ptuju.

Od 598 volilcev jih je glasovalo 455. Dobili so: demokrati 123 glasov, narodni socialisti in klerikalci 120 glasov in socialni demokrati 212 glasov. Po tem dobe demokrati 7 mandatov, narodni socialisti 6 mandatov in socialni demokrati 11 mandatov. Izvoljeni so izmed demokratov: dr. Matej Senčar, odvetnik; Fr. Vajda, ravnatelj; dr. Ivan Fermevc, odvetnik in hišni posestnik; Franc Mahorič, gostilničar in hišni posestnik; dr. Bela Stuhec, zdravnik in hišni posestnik; Ivan Klemenčič, nadučitelj; Ignacij Zelenko, čevljarški mojster; iz narodno-socialistične stranke: Vinko Šerona, učitelj; dr. Ludovik Jenko, zdravnik; Ciril Tušek, trgovec; Simon Führer, davčni upravitelj; Bernard Mikuletič, sodni kancler; Anton Blažek, knjigovodja pri Črevljarski zadrugi; izmed socialnih demokratov: Ivan Šegula, delavec Južne železnice; Ivan Kristanič, krojač; Franc Levanič, uszjar; Andrej Hernja, lončar; Adolff Tomanič, krojač; Franc Rozman, delavec Južne železnice; Tomaž Lozinšek, pek; Mihael Zamuda, slikar; Alojzij Kaisersberger, sodar; Franc Vezjak, kolar; Alojzij Klančič, delavec.

Občinske volitve v drugih slovenskih mestih.

V Ljubljani je izmed 48 občinskih odborikov izvoljenih: demokratov 18, klerikalcev 10, narodnih socialistov 8, komunistov 6, socialnih demokratov 5, samostojnih kmetov 1.

V Mariboru jo izmed 40 odborikov izvoljenih; socialnih demokratov 13, nar. socialistov 9, demokratov 7, klerikalcev 7, komunistov 4.

V Celju je izmed 32 odborikov izvoljenih: demokratov 12, socialnih demokratov 10, narodnih socialistov 6, klerikalcev 4.

Narodni socialisti so se pri te volitvah zvezali s klerikalci proti demokratom.

Govorili smo z nekaterimi iz NSS in uvideli smo, da jih je sedaj sram.

Prepozno je. Kompromitirali so se s tem. Klerikalci so jim dali prilično 40 glasov.

Kljub temu imamo demokratskih glasov več nego znašajo NSS in klerikalni skupaj.

Stvarnost in solidarnost v programu in delu je bila naša agitacija.

Načelno stališče JDS preciziramo prihodnjic.

Gospodarstvo.

Rožičavost na slivah. Lani bi bilo marsikje več sliv, ko bi se ne bile zročile ali kakor nekateri pravijo, ko bi ne bile šle v murke. Tako označujejo na kmetih bolezen na slivah, ki jo povzroča neka glivica, katera se naseli v mladem sadu in ki povzroča, da dobi sad od ene strani stisnjeno, podolgovasto, na rožiče ali murke spominjajočo obliko. Namesto lepo barvnega, sočnega sadu visi na drevju vse polno takih neokusnih, v sredini votlih, sprva zelenkasto belih, pozneje rumen-

kastih potvar, ki niso za nobeno rabo in ki pred časom odpadejo. Bolezen povzročajoče glivice se po zajedajo tudi v les in veter prenaša glivične trose, to je kal bolezni od drevesa do drevesa in kjer so jim življenjski pogoji dani, posebno če je dovolj vlage, nastane novo okuženje. Okužijo pa se lahko drevesa tudi s cepljenjem, ako se vzamejo cepiči od bolnih dreves. Kako je torej preprečiti ali vsaj omejiti to bolezen? Pred vsem ne jemati cepičev od dreves, ki so okužena. Zelo važno je tudi in morebiti še najbolj uspešno, da se bolno sadje skrbno pobira in sežge ali pa globoko pokopa. Slivje primerno iztrebiti, oziroma osnažiti, ostrgati staro skorjo, mah in lišaje ter drevje namažati na pomlad in v jeseni z apnenim beležem: vse to omejuje bolezen-rožičavost. Temeljito škropljenje slivja pred cvetjem in po cvetenju z dvaodstotno bakrenogalično-apneno raztopino omejuje obolenje sadu. Ker se kaže, da bodo tudi letos slive rodne, če ne uniči cvetja razaz, se mi je zdelo vredno, opozoriti občinstvo na to bolezen. Kakor pri obrambi vseh rastlinskih in drugih enakih bolezni je tudi tu le skupno delo vseh prvi pogoj za dober uspeh. Vsaj obolelo sadje bi lahko zbirali in uničevali vsi, ki imajo slivje. Zupanc.

Stanje naše setve. Vsled izdatnega deževja zadnjih dni se je stanje naše setve znatno izboljšalo. Med dežjem pomešani sneg je preje koristil kakor škodoval, bati se je bilo edino jasnih noči in jutranjega mraza, ki bi pokončal že vzbrstelo sadje. Mraza pa ni bilo. Po podatkih meteorološkega zavoda v Zagrebu znašajo količine padavin v času od 16. do 19. tega meseca v Cerknici 189 mm, Karlovcu 54 mm, Lepoglavi 70 mm, Ljubljani 105 mm, Zagrebu 47 mm, Vel. Kikindi 14 mm, Brodu na Savi 8 mm, Sarajevu 14 mm, Mostaru 59 mm. Čim bolj proti vzhodu, tem manj dežja je bilo, vendar je na najvzhodnejši meji naše države, v Kikindi padlo 14 mm, kar zadostuje, da se setev od dolgotrajne suše opomore. Ker pomladansko deževje pač še ni zaključeno, smo danes lahko že izven strahu pred žetveno katastrofo in prehranbenimi krizami v državi sami. Prvi poganki setve se doslej edino vsled suše niso mogli tako razviti, kakor bi se morali pri preobilici pomladanske solčne toplote razviti. Navzlic relativni suši pa so one rastline, ki imajo kolkortoliko globlje korenine, leporazvite. Krmila, sadje pa tudi trta kažejo dobro. Dosedanja izvanredna suša je trti samo koristila in če ne bo posebnih mrazov po deževju in drugih nezgod, se obeta našemu vinogradniku bogata trgatav. Za koruzo, ki se bo sedaj začela sejati, so setvene okoliščine prav ugodne. Travniki so se znatno popravili, zaradi tega se ni bati pomanjkanja sena. V splošnem nam je deževje zadnjih dni ohranilo uinoge milijone narodnega premoženja. Pričakovati je padanje cen tako različnih vrst žita kakor žitnih proizvodov.

Dopisi.

Nekaj volilne matematike. Ptujске občinske volitve v primeri z volitvami v konstituanto.

Pri novembarskih volitvah so dobili: JSDS 193, JDS 93, NSS 81, SLS 37, SKS 13, KSJ 11, VSP 3, skupaj 421. Sedaj: JSDS 212, JDS 123, NSS 129, skupaj 456 (1 kroglica je izginila.) S socialnimi demokrati so brez dvoma volili komunisti, 18 glasov pa so pridobili s svojimi obrtniškimi kandidati, ki so vse drugo, samo ne socialisti. Narodne socialiste je podprla SLS s svojimi 37 glasovi; pridobili niso narodni socialisti nič. Demokratska stranka je šla samostojno v volitve, brez demagogije in agitacije je napredovala za 30 glasov.

Budnica 1. majnika. Mestna godba svira v nedeljo, 1. majnika budilnico po glavnih mestnih ulicah. Odhod ob pol šestih izpred dominikanske vojašnice.

Koncerti v mestnem parku. Ptujška mestna godba bode priredila kakor prešnja leta tudi letos redno vsak teden koncert v mestnem parku. Koncerti se bodo vršili v majniku ob nedeljah dopoldne od 11. do pol 13. ure, v poznejših mesecih pa med tednom zvečer. V pokritje stroškov se bode pobirala zmerna vstopnina ali pa se bo mestna občina obrnila do p. n. meščanstva s prošnjo za prispevanje prostovoljnih, a rednih mesečnih prispevkov za obdržavanje teh koncertov. Koncerti se bodo vršili le ob ugodnem vremenu in se bodo redno objavljali ob vходу v policijsko stražnico. Prvi koncert je v nedeljo, dne 7. majnika.

Nova stanovanjska komisija za mesto Ptuj. Poroča se, da je prenehala dosedanja stanovanjska komisija za mesto Ptuj, da so nam naklonili novo. Tudi ta še bode našla delo, ker prešnja ni mogla vsega dela opraviti, ni znala vseh ovir odstraniti. Naloga te komisije ni lahka. Stanovanjske razmere v Ptujju niso ugodne. Mestna občina je majhna. Kot taka ni mogla graditi hiš za stanovanje pred vojno, ne med vojno, njih ne more graditi po vojni. Nima za to denarja, ne kredita. Mestna občina tedaj ne bode prišla v doglednem času v položaj, da bi mogla iz lastne moči postaviti najmanjšo bajto za stanovanje. S tem dejstvom bode morala računati tudi nova stanovanjska komisija. Kapitalistov, ki bi hoteli zidati, v Ptujju ni. Država tudi nima povoda, da bi zgradila le eno hišo za stanovanje v Ptujju. Nova komisija ima tedaj rešiti težko nalogo! Kako se naj v Ptujju dobe stanovanja za tiste, ki jih nimajo, pa jih potrebujejo? Za ugodno rešitev tega prašanja se slobodno razpiše velika denarna, ali druga nagrada; ne bode je treba izplačati! Eno pa je treba imeti pred očmi. Razni uradniki, profesorji, učitelji in učiteljice, vsi zahtevajo stanovanja v mestu, ker so vsi nastavljeni v mestu. Vsi ti nastavljeni pa opravljajo javne službe, ki koristijo prebivalstvu celega političnega okraja ptujškega in še drugih. Pravično bi tedaj bilo, da se skrb za stanovanja tem osebam in rodbinam ne nalaga samo mestni občini Ptuj, ampak tudi vsaj onim kmetiskim, ki so sosedne mestni. Pritegniti bi se tedaj morala cela občina Breg, Krčevina pri Ptujju, Nova ves pri Ptujju, Rogoznica, Brstje, Budina. Delokrog nove komisije bi moral obsegati tudi okolico mesta. Da je to potrebno, nam kaže praktičen zgled iz sosedne občine Breg. Tam